

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **M. Z.**
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Machem
sídlem Legionářská 1319/10, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2020, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „magistrát“) ze dne 27. 2. 2020, č. j. X. Magistrát tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dál jen „zákon o silničním provozu“).
2. Přestupku se měl žalobce dopustit z nedbalosti tím, že dne 2. 7. 2019 v době kolem 2.00 h v obci Olomouc na ulici Velkomoravská před autobusovou zastávkou „Zenit“ ve směru jízdy k ulici Rooseveltova řídil motorové vozidlo tov. zn. KIA, RZ X, aniž byl držitelem řidičského oprávnění. To pozbyl dne 24. 1. 2019 z důvodu dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče uplynutím pěti pracovních dnů od nabytí právní moci rozhodnutí magistrátu o námitkách. Žalobce uvedeným jednáním porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona

o silničním provozu. Magistrát žalobci za přestupek uložil pokutu 25 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na 12 měsíců.

3. Žalovaný změnil rozhodnutí magistrátu o přestupku tak, že vypustil z výroku u pozbytí řidičského oprávnění odkaz na § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu a ponechal jen odkaz na § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu.
4. **Žalobce v žalobě** namítal, že u něho šlo o skutkový omyl negativní. Žalobce řídil vozidlo v dobré víře, že probíhá řízení o odvolání, které podal proti rozhodnutí o pozbytí 12 bodů v bodovém hodnocení a že odvolání mělo odkladný účinek. Česká pošta, s. p. (dále jen "pošta") potvrdila žalobci e-mailem, že jeho zásilku s odvoláním ztratila. Žalovaný zohlednil ztrátu zásilky poštou při stanovení formy zavinění a vytkl žalobci, že se měl zajímat o stav řízení o odvolání. Žalobce opáčil, že odvolací řízení jako řízení kasační jeho aktivní účast nepředpokládá a že nemá uloženou právní povinnost zajímat se o stav odvolacího řízení. Žalovaný se s omylem žalobce v rozhodnutí nevypořádal. Žalobce nevznáší námitky proti rozhodnutí o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, ale brojí proti závěru o zavinění. Podle žalobce jsou irelevantní úvahy žalovaného o tom, že měl požádat o prominutí zmeškání lhůty pro podání odvolání a to by ho vyvinilo z přezkoumávaného přestupku. Zavinění nemůže záviset na budoucím úkonu. Navíc by se žalobce dostal na začátek řízení a dvanáctiměsíční doba bez řidičského oprávnění by běžela znovu. V případě vyhovění odvolání by žalobci byly odečteny body za jediný záznam, kdežto při vrácení řidičského oprávnění se mu odečtou všechny body, což je výhodnější. Žalobce dodržel nutnou míru opatrnosti v daném případě tím, že očekával doručení rozhodnutí o odvolání a sledoval poštovní schránku. Žalobci se jako laikovi nejevila doba vyřizování odvolání 5,5 měsíce jako nepřiměřená. Žalobce neměl žádné zkušenosti se správním řízením a v médiích se hovoří o dlouhých lhůtách vyřizování, přičemž ne každý chápe rozdíly mezi správním a soudním řízením.
5. Žalobce byl překvapen úvahami o vyzvednutí nového řidičského průkazu, protože se ho na to v řízení před magistrátem nikdo neptal. Žalobce začátkem roku 2019 ztratil řidičský průkaz, včas ztrátu nahlásil a požádal o vystavení nového řidičského průkazu. Žalobce odjížděl na delší dobu do zahraničí, a proto odmítl při sepsání žádosti o nový řidičský průkaz potvrzení o ztrátě, protože to platí jen 30 dnů a nestihl by ho vrátit. Žalobce po návratu ze zahraničí řidičský průkaz nepotřeboval. Při stěhování k přítelkyni našel náhodou ten, který nahlásil jako ztracený. Protože bylo léto, jezdil převážně na kole a automobil nechal přítelkyni k dopravě do zaměstnání. Až dne 2. 7. 2019 jeho přítelkyně jela zpožděným vlakem do Olomouce, žalobce ji jel vyzvednout a zastavila ho hlídka Policie ČR (dále jen „policie“). Policisté žalobci neřekli, že pozbyl řidičské oprávnění, akceptovali i předložený řidičský průkaz, nic nechtěli podepsat a řekli, že vše je v pořádku, že řidičský průkaz může používat do skončení odvolacího řízení. Do záznamu pak zapsali něco jiného, aby zakryli své pochybení. Žalobce si nemyslel, že vyzvednutí nového řidičského průkazu bylo v příčinné souvislosti se spácháním přestupku, neboť neměl v úmyslu po návratu ze zahraničí používat motorové vozidlo a nepotřeboval si proto řidičský průkaz vyzvednout.
6. **Magistrát v rozhodnutí o přestupku** poukázal na nabytí právní moci rozhodnutí o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, a to 16. 1. 2019. K datu 24. 1. 2019 byla provedena blokáce řidičského oprávnění v evidenční kartě řidiče. V den spáchání přestupku 2. 7. 2019 žalobce řidičské oprávnění neměl. Bylo prokázáno, že žalobce 10. 1. 2019 podal k poštovní přepravě odvolání proti rozhodnutí o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení a že pošta

po reklamaci uznala, že zásilku nedoručila a ztratila. Magistrát odkázal žalobce na občanskoprávní řízení o náhradě škody a ve vztahu k projednávanému přestupku žalobci vytkl, že se o odvolací řízení nezajímal. Magistrát zohlednil při stanovení formy zavinění skutečnost, že žalobce jednal v omylu, že se vede odvolací řízení.

7. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** konstatoval, že žalobce se o osud podaného odvolání nezajímal, a ani když se 15. 10. 2019 dozvěděl, že jeho odvolání nebylo magistrátu doručeno, nepožádal podle § 41 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“) o prominutí zmeškání lhůty. Magistrát doručil žalobci rozhodnutí o zamítnutí námitek proti záznamu bodů v registru silničních vozidel podle § 24 odst. 1 správního řádu (tzv. fikcí) dne 3. 1. 2019. Žalobce podal dne 8. 1. 2019 magistrátu žádost o vystavení nového řidičského průkazu za ztracený. Na zavinění žalobce nemá vliv, že 2. 7. 2019 se prokázal tímto řidičským průkazem a policisté mu ho nezadrželi a nesdělili, že nemá řidičské oprávnění. Uvedený řidičský průkaz byl neplatný z důvodu dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Pozbytí řidičského oprávnění nebylo sporné, bylo zaznamenáno v kartě řidiče a prokázáno doklady ve spise policie.
8. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** doplnil nad rámec napadeného rozhodnutí, že řízení je zahájeno podáním, které došlo věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Odvolání žalobce nebylo magistrátu nikdy doručeno, proto o něm nemohl vést řízení. Žalobce měl právo požádat o prominutí zmeškání úkonu podle § 41 odst. 2 správního řádu. Pokud žalobce tuto možnost nevyužil, musel být srozuměn s tím, že rozhodnutí o námitkách nabylo 16. 1. 2019 právní moci a že řídil 2. 7. 2019 motorové vozidlo, aniž by měl řidičské oprávnění. Žalovaný se k těmto námitkám v rozhodnutí o odvolání podrobně vyjádřil. Žalobce přestupek spáchal konáním a ve formě nevědomé nedbalosti. Magistrát uložil žalobci správní tresty na samé spodní hranici zákonného rozmezí.
9. **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
10. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
11. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, protože magistrát i žalovaný se s odvolacími námitkami žalobce vypořádaly. Ostatně, o tom, že správní orgány uvedly své důvody rozhodnutí, svědčí podrobná polemika žalobce, který proti odůvodnění rozhodnutí staví řadu argumentů.
12. Spornou otázkou mezi účastníky řízení bylo, jestli u žalobce šlo o skutkový omyl negativní.
13. Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu „**řídít** motorové vozidlo **může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění** pro příslušnou skupinu motorových vozidel (dále jen "skupina vozidel") uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen "jiný členský stát"), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu“.
14. Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu „**fyzická osoba se dopustí**

přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění“.

15. Skutkový omyl negativní je opakem zavinění a může být okolností vylučující protiprávnost jednání. Skutkový negativní omyl spočívá v tom, že pachatel některé skutečnosti nezná. Jde o skutečnosti, které jsou znakem skutkové podstaty přestupku. U skutkového omylu negativního není vyloučena odpovědnost ve formě nevědomé nedbalosti. U žalobce se mohlo jednat i o nepřímý omyl právní. To znamená, že žalobce přeceňoval existenci okolností vylučujících protiprávnost (srov. Prášková, Helena. Základy odpovědnosti za správní delikty. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 324n.).
16. Podle § 16 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „ZOP“) „**kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkovou okolnost, která vylučuje jeho protiprávnost, nejedná úmyslně; tím není dotčena odpovědnost za přestupek spáchaný z nedbalosti**“.
17. V posuzovaném případě znakem skutkové podstaty bylo, že žalobce nemá řidičské oprávnění. Žalobce tvrdil ve správním řízení i v žalobě, že řidičské oprávnění v den spáchání přestupku 2. 7. 2019 měl, protože podal odvolání proti rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů.
18. Podle úředního záznamu policie ze dne 2. 7. 2019 policie při kontrole zjistila, že žalobce má blokaci řidičského oprávnění, což mu sdělila a žalobce jim odpověděl, že o blokaci ví, že odvolání proti citovanému rozhodnutí podal, že na to má svého člověka, ale ještě neobdržel žádné rozhodnutí.
19. Žalobce magistrátu při ústním jednání 24. 10. 2019 vysvětlil, že policisté 2. 7. 2019 žalobci řekli, že dosáhl 12 bodů, ale řidičský průkaz mu nezadrželi a neřekli, že nemůže řídit. Žalobce jim řekl, že podal odvolání a řízení není ukončené. Policisté kontrolovali žalobce znovu v srpnu 2019 a řidičský průkaz mu zadrželi a řekli, že nesmí řídit. Proto žalobce našel podací lístek a 7. 10. 2019 podal reklamaci. Pošta mu poslala 15. 10. 2019 e-mail, podle které byla zásilka ztracena. Na dotaz magistrátu, jestli se žalobce zajímal, zda o odvolání bylo rozhodnuto, žalobce uvedl, že není povinen se o to zajímat, mělo by mu to přijít do schránky, myslel, že je to pořád v řešení. Na dotaz magistrátu, jestli se zajímal o stav řízení poté, co byl 2. 7. 2019 zastaven policisty, žalobce uvedl, že ne, že reklamaci podal až poté, co ho zastavili dne 26. 9. 2019 podruhé a zadrželi mu řidičský průkaz. Žalobce na otázku magistrátu, jestli věděl, že má blokaci řidičského oprávnění od 24. 1. 2019, uvedl, že ne.
20. Žalobce magistrátu doručil e-mail pošty s omluvou a potvrzením, že zásilka se ztratila, že žalobci se vrací 44 Kč a že o paušální náhradě škody se rozhodne do 15 dnů. Podle zjištění magistrátu u oddělení řidičských průkazů ze dne 13. 11. 2019 žalobce nepodal ani mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů (pozn. soudu: např. žádost o obnovu řízení).
21. Správní orgány nepochybily, když uvážily, že jednání žalobce bylo zaviněné a šlo o vědomou nedbalost. Žalobce v souladu s § 15 odst. 3 písm. b) ZOP přinejmenším nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.
22. Magistrát poučil žalobce v rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů ze dne 19. 12. 2018, že proti rozhodnutí může podat do 15 dnů odvolání a že odvolání má

odkladný účinek.

23. Žalobce podal citované odvolání podle podacího lístku 10. 1. 2019. Podle správního řádu má správní orgán pro vydání rozhodnutí stanoveny lhůty. V jednoduchých případech správní orgán vydá rozhodnutí do 30 dnů od zahájení řízení. K této lhůtě se připočítává dalších 30 dnů, zejména jestliže je zapotřebí nařídit ústní jednání nebo místní šetření, je-li třeba někoho předvolat, někoho nechat předvést nebo doručovat veřejnou vyhláškou osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, nebo jde-li o zvláště složitý případ (§ 71 odst. 3 správního řádu). Pokud správní orgán v těchto lhůtách nerozhodne, může účastník řízení využít prostředků na ochranu proti nečinnosti, nebo se jen jednoduše zeptat na stav řízení. To však žalobce neučinil. I když odvolání podal 10. 1. 2019, od února 2019 se o osud odvolání vůbec nezajímal, a to ani poté, co ho zastavila hlídka policie 2. 7. 2019 a sdělila mu, že nemá řidičské oprávnění. Přirozenou reakcí by bylo nejpozději v den spáchání přestupku 2. 7. 2019 se o stav řízení o odvolání a existenci řidičského oprávnění zajímat. Tím spíše, když lhůta vyřizování odvolání překročila několikanásobně zákonnou lhůtu. Žalobce však nebyl dostatečně obezřetný a opatrný a nevyvinul přinejmenším od února 2019 (tj. po uplynutí zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí odvolání) žádné úsilí k tomu, aby zjistil, zda odvolání došlo magistrátu a zabránil tím jízdě bez řidičského oprávnění. Žalobce měl v této nestandardní situaci v rámci své právní jistoty předcházet závažnějším následkům, jinak za své jednání nese odpovědnost.
24. Žalobce tvrdil, že neměl žádné zkušenosti se správním řízením. Ze správního spisu plyne však něco jiného. Přinejmenším měl žalobce zkušenosti s předchozím správním řízením o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče. Další zkušenosti žalobce měl s příkazním řízením a udělením pokuty na místě (dříve blokovým řízením), a to v osmi případech od roku 2013 do roku 2018. Správním řízením bylo i řízení, které žalobce vyvolal dne 8. 1. 2019 podáním žádosti o nový řidičský průkaz jako náhrady za ztracený.
25. Žalobce uvedl, že blokaci řidičského oprávnění zjistil teprve při silniční kontrole 2. 7. 2019 od policistů. V tento či následující den měl žalobce zjistit stav odvolacího řízení a při zjištění, že odvolání nebylo poštou magistrátu doručeno, měl s dokladem o úspěšné reklamaci požádat o prominutí zmeškání úkonu a podat odvolání opětovně v souladu s § 41 odst. 1 správního řádu, podle kterého „navrácením v předešlý stav se rozumí prominutí zmeškání úkonu, který je třeba provést nejpozději při ústním jednání nebo v určité lhůtě, nebo povolení zpětvzetí nebo změny obsahu podání, kterou by jinak nebylo možno učinit.“ Podle § 41 odst. 2 správního řádu „požádat o prominutí zmeškání úkonu účastník může do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.“ Jeden rok by žalobci uplynul až v roce 2020, takže žádost v roce 2019 podat mohl. Magistrát by v daném případě měl žádosti žalobce vyhovět v souladu s § 41 odst. 4 správního řádu, podle kterého „správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.“ Teprve v takovém případě by byly na místě úvahy o vyloučení odpovědnosti žalobce za projednávaný přestupek. Protože žalobce o prominutí zmeškání odvolání nepožádal, jednalo se u něho o zavinění ve formě nevědomé nedbalosti.
26. Žalobce nezachoval potřebnou míru opatrnosti. Jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 14. 11. 2019, č. j. 6 As 126/2019-21, č. 3949/2019 Sb. NSS, který posuzuje obdobnou situaci jako nastala u žalobce se ztrátou zásilky poštou a na který v podrobnostech zdejší soud

pro stručnost odkazuje, podání je ve smyslu § 37 odst. 5 správního řádu platně učiněno, jen pokud správnímu orgánu skutečně dojde; z § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, který pouze upravuje počítání lhůt, nikterak nevyplývá, že by se podání mělo v rozporu s textem § 37 odst. 5 správního řádu považovat za učiněné i v případě, že držitel poštovní licence adresátovi zásilku nedoručí, a podání se tak do dispozice správního orgánu vůbec nedostane. Žalobce sice oprávněně očekával doručení zásilky magistrátu, ale pokud chtěl mít jistotu, že odvolání magistrátu doručí, bylo třeba, aby ho doručil osobně. Není zcela výjimečné, že zásilky se poště ztrácejí, je to realita života, jak uvedl NSS v citovaném rozsudku. Žalobce však podal poště reklamaci dne 7. 10. 2019, tj. až poté, co převzal do vlastních rukou dne 20. 9. 2019 příkaz, kterým ho magistrát uznal vinným z předmětného přestupku a doručením příkazu zahájil správní řízení.

27. Žalobce má řidičské oprávnění a proto se předpokládá, že má dostatečné duševní schopnosti k tomu, aby legitimně očekával vydání rozhodnutí o odvolání v zákonných a přiměřených lhůtách, tím spíše, jde-li o rozhodnutí, které významně zasáhlo do jeho práv a znamenalo ztrátu řidičského oprávnění. S těmito následky byl žalobce srozuměn z důvodu účasti a doručení (převzetí) všech rozhodnutí v předchozím řízení o dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení. Nemohl být proto překvapen a účinky předchozího rozhodnutí o zániku řidičského oprávnění legitimně očekával.
28. Žalobce si měl být 2. 7. 2019 vědom, že nemá řidičské oprávnění, protože rozhodnutí o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů ze dne 19. 12. 2018 mu bylo doručeno tzv. fikcí neboli vyvratitelnou domněnkou, a to v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu, podle kterého „jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.“ Podle doručky na č. 1. 11 správního spisu zásilka byla vložena do schránky žalobce dne 5. 1. 2019 a žalobce byl o tomto způsobu doručení dle doručky poučen. Rozhodnutí o námitkách nabylo právní moci dne 16. 1. 2019 a blokáce byla provedena od 24. 1. 2019, jak vyplývá z rozhodnutí o námitkách, úředního záznamu policie a evidenční karty řidiče. Otázky o účelovosti jednání a užití taktiky, která obchází či zneužívá právo, může vyvolat skutečnost, že žalobci byla vhozena v sobotu 5. 1. 2019 do schránky zásilka s rozhodnutím o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů a již v úterý 8. 1. 2019 žalobce požádal o nový řidičský průkaz jako náhrady za údajně ztracený. To znamená, že těsně před podáním citované žádosti se rozhodnutí o zamítnutí námitek proti záznamu bodů v registru řidičů dostalo objektivně do dispoziční sféry žalobce, který se mohl s obsahem rozhodnutí kvalifikovaně seznámit.
29. Závěrem soud shrnuje, že žalobci liberační důvod nesvědčil, protože odvolání sice poštou odeslal, ale nepodal (k magistrátu nedorazilo a nedostalo se nikdy do jeho dispoziční sféry). Žalobce nezachoval potřebnou míru opatrnosti a v zákonné lhůtě pro vydání rozhodnutí o odvolání 30 dnů, resp. 60 dnů, dokonce ani později do spáchání předmětného přestupku se o stav odvolacího řízení vůbec nezajímal, ani nepožádal o opatření na ochranu proti nečinnosti. V postupu magistrátu a žalovaného soud neshledal namítané vady a proto napadené rozhodnutí shledal jako souladné se zákonem. Správní orgány zjistily skutkový stav v souladu se zákonem, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
30. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení

před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 31. ledna 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně